

ГІГІЄНА ТРАНСПОРТУВАННЯ ТВАРИН

доктор с.-г. наук, професор
ПОВОЗНІКОВ Микола Гаврилович

План лекції

- **1. Загальні вимоги щодо підготовки тварин до транспортування.**
- **2. Гігієна транспортування тварин наземним транспортом.**
- **3. Гігієна транспортування тварин водним транспортом.**
- **4. Гігієна транспортування тварин повітряним транспортом.**

Література

1. Садошов Н.А. Зоогігієна с основами проєктирования животноводческих объектов: учебно-методическое пособие / Н.А. Садошов. – Горки: БГСХА, 2014. – 264с.:ил.
2. Практикум для лабораторно-практичних занять з гігієни тварин./Високос М.П., Захаренко М.О. – Харків: Еспада, 2003. – 218с.
3. Демчук М.В., Чорний М.В., Захаренко М.О., Високос М.П. Гігієна тварин. - 2006. – Харків «Еспада». – С. 519.
4. Технологія м'яса та м'ясних продуктів: Підручник / М. М. Клименко, Л.Г. Віннікова, І.Г. Береза та ін.; за ред. М.М. Клименка. – К.: Вища освіта, 2006. – 640 с.

Интернет ресурси

Iowa State University “Hoop Group”:

<http://www.abe.iastate.edu/hoop%5Fstructures/>

Midwest Plan Services: <http://www.mwpsHQ.org/>

ISU College of Agriculture:

<http://www.ag.iastate.edu/>

ISU Department of Animal Science:

<http://www.ans.iastate.edu/>

ISU Extension:

<http://www.extension.iastate.edu/>

Leopold Center for Sustainable Agriculture:

<http://www.leopold.iastate.edu/>

1. Загальні вимоги щодо підготовки тварин до транспортування.

Основне завдання транспортування — забезпечити доставку тварин і птиці на м'ясокомбінати в найкоротший термін без втрат у живій масі, без пошкоджень, захистити їх у дорозі від захворювань, впливів погодних умов.

-
- Тварини і птиця, які направляють на м'ясокомбінати *господарства-постачальники, орендні підприємства, фермерські господарства та господарства громадян,* підлягають ветеринарному огляду та санітарному обробленню.

До транспортування допускаються лише здорові тварини. На тварин складається список та видається ветеринарне свідоцтво встановленої форми.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ВЕТЕРИНАРНАЯ СЛУЖБА
Приморский край
г. Владивосток
Филиал ИТУ «Приморская ветеринарная служба»
Владивостокская городская СББЖ

Формы № 1

ВЕТЕРИНАРНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

000 № 0000000

И, нижеподписавшийся, выдал настоящее ветеринарное свидетельство

в том, что при ветеринарном осмотре подпадающих отправке в вывоз за пределы территории животного, больных и подозрительных по заболеванию заразными болезнями выделит (выявляет) из

Благополучного по особо опасным и особо опасным заболеваниям

При отправке на экспорт оформляется бланкетом кооперации и маркируется

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ВЕТЕРИНАРНАЯ СЛУЖБА
Калужская область
Ферзьковский район
Дутинская участковая вет.лечебница

Формы № 2

ВЕТЕРИНАРНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

240 № 0366426 от 17 декабря 2009

И, нижеподписавшийся, выдал настоящее ветеринарное свидетельство

ОАО "Племзавод Октябрьский"

в целях вывоза животных (птицы, рыбы, животных) в целях благополучия области, используемых для размножения

в цистерне

ОАО "П/З Октябрьский"

его р-на

ной экспортно-импортно-облагодоту (без реализации без ограничений)

п.Октябрьский

омобильным в Октябрьский - г.Троицк

накладная № 1021 от

№ 60 от 08.12.2009г. Исследования - лей

гриппозно, бруцеллез - 03.2009г. - от

ис - сибирская язва - 01.2009г., пастере

профилактиковано.

контроль при погрузке, в пути следова

необходимы.

0366426-12

Ветеринарное свид

Мельникова

РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ВЕТЕРИНАРНЫЙ НАДЗОР

Формы № 1

Выдает ветеринарное средство государственной ветеринарной службы в целях благополучия области, используемых для размножения

ВЕТЕРИНАРНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

№ 32 - 60 005961

от 15 января 2009

И, нижеподписавшийся ветеринарный врач, выдал настоящее ветеринарное свидетельство

Фрунзенского СВБ

в том, что при ветеринарном осмотре подпадающих отправке в вывоз за пределы территории животного, больных и подозрительных по заболеванию заразными болезнями не обнаружено и они выделит (выявляет) из

Ново-Зеленовский ИФ № 31

район, область, край, автономное образование или республика в составе РФ

навозоупотребляю по особо опасным и карантинным болезням животных.

При отправке на экспорт указывается благополучие животного в соответствии с требованиями страны-импортера в срок не более 10 суток

Светловых находившаяся в Российской Федерации с рождения, не менее 6 месяцев (букажи выщипывать) не менее 10 месяцев

Светловых перед отправкой карантинировались 30 дней

в карантинных условиях

первая карантинировалась животное не имела контакта с другими животными, сделаны классические смывы, и у них измерялась температура тела; в день выезда свидетельства обследованы, больных и подозрительных и заболевания не выявлено.

первая карантинировалась животных от животных, находящихся в государственной ветеринарной лаборатории СВБ № 3 Фрунзенского СВБ

были получены следующие результаты:

Именное обозначение	Дата исследования	Метод исследования	Результаты исследования
Фрунзенский 15.01.05 №1-шова от			
Фрунзенский 15.01.05 Фрунзенский СВБ			

Проведена вакцинация против

Бешенства	21	апрель	2009
Новибак Трикат	21	апрель	2009

Животные обработаны против паразитов

Дезинсектицизация

Дроннал	13	июль	2009
---------	----	------	------

Упаковочный материал и сопроводительные грузы производятся непосредственно из хозяйства-поставщика и не контактированы возбудителями инфекционных болезней.

Животные направляются в Ницца, Франция

при спецификации (грузовой ведомости, накладной) №

от

или провоза и доставки груза

и следуют воздушным транспортом

по маршруту г.Москва-г.Ницца

ОСОБЫЕ ОТМЕТКИ

Разрешение председателя Комитета ветеринарии г.Москвы № 77-03-209/К от 28 июля 2009г.

Транспортные средства очищены и продезинфицированы. Свидетельство предъявляется для контроля при погрузке, в пути следования и передается грузополучателю. Копия свидетельства действительна.

Ветеринарное свидетельство выдал Ветеринарный врач СББЖ ЗАО

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ УКРАЇНИ

ФОРМА №2

ВЕТЕРИНАРНЕ СВИДОЦТВО А В-14 № 000000 *

Видове (назва підприємства, організації) (назва підприємства, організації або приватне, якщо та не належить підприємству)

Район (місто) Область

Вид продукту або сировини

У кількості: місяць (штук) загальною вагою кг.

Положення (місце навантаження, транспортування, зберігання, транспортування, зберігання)

Вид тварини (назва породи, порода, вік, статус)

Благополучного щодо заразних хвороб тварин. Свинина досліджена (ні) на трихиніоз; коби перед забоям підлягає дослідженню (ні) на сибірську язву; досліджена (ні) (попозитивна негативна). Продукти, сировина направляються до

Указати пункт, станцію призначення

Затягнуто, водним, автомобільним, повітряним транспортом (потрібно підкреслити) з навантаженим на станції (пристані, порту)

Специфікація № від р. (податися)

Особливі відмітки: (вказувати при перевезенні продуктів (сировини), що підлягають використанню (переробці) і обмеженістю та ін.

за спеціальною накладною, крім вона личи, номер, дата)

Указати номер митної декларації особи, до якої видається свідоцтво (назва, прізвище, підпис)

М.П. До уваги вистачальників, покупців і контролюючих органів! КСРОКОПН ВЕТЕРИНАРНИХ СВИДОЦТВ НЕ ДІЯЄ!

УВАГА!

Забороняється відправляти на переробні підприємства тварин, клінічно хворих на **туберкульоз, бруцельоз, із невстановленим діагнозом захворювання, зі зниженою або підвищеною температурою тіла, а також з інфекційними захворюваннями (**бешиха, чума свиней, сибірка, сказ, сап, ящур, чума великої рогатої худоби та ін.**).**

ящур

холера

бруцельоз

сап

туберкульоз

сибірка

беших

Крім ветеринарного свідоцтва на кожен партію видається **товарно-транспортна накладна, шляховий журнал із зазначенням кількості тварин, статі, живої маси, вгодованості, часу припинення годівлі** тощо.

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНАЯ НАКЛАДНАЯ №12 Г

Сторона отправления: _____

Сторона получения: _____

Наименование груза	Единица измерения	Кол-во	Вид транспорта	Вид упаковки	Вид крепления	Вид крепления	Вид крепления

Ветеринарный паспорт

№ _____

Вид животного: _____

№	Дата рождения	Пол	Вид	Вид	Вид	Вид	Вид

Ветеринарный паспорт

№ _____

Вид животного: _____

№	Дата рождения	Пол	Вид	Вид	Вид	Вид	Вид

Ветеринарный паспорт

№ _____

Вид животного: _____

№	Дата рождения	Пол	Вид	Вид	Вид	Вид	Вид

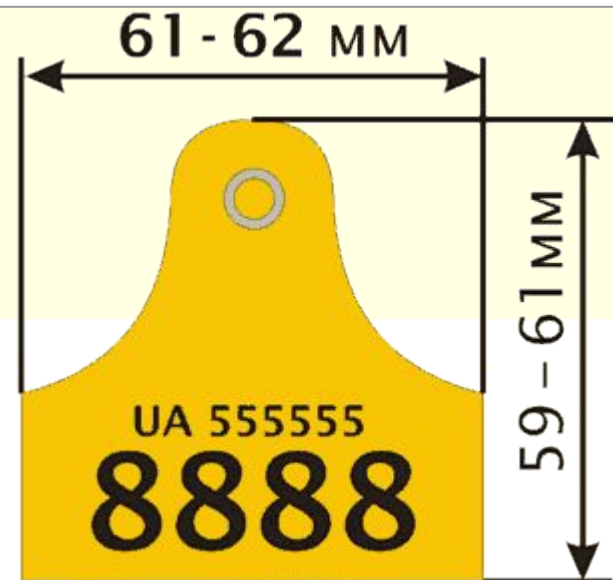
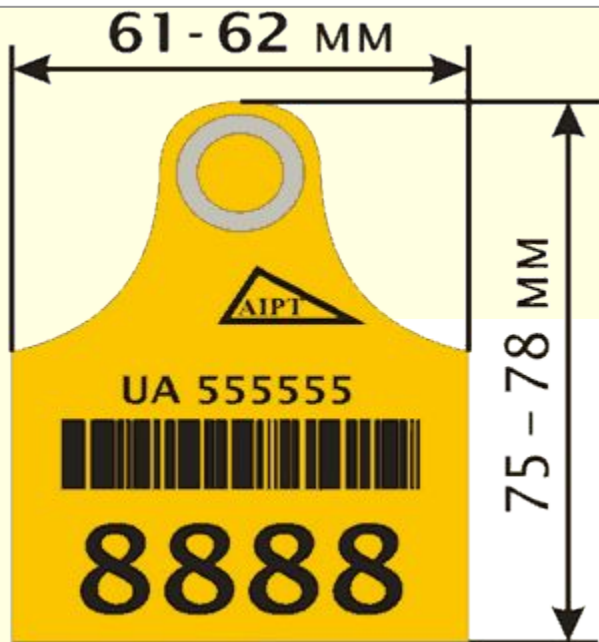
При закупівлі забійних тварин у населення крім ветеринарного свідоцтва та товарно-транспортної накладної додається **довідка сільської ради про належність худоби і складається закупівельний акт.**

Ідентифікація тварин

Порожниста частина

Вхідна частина

ПАСПОРТ КОНЯ

Identification document of the horse

Серія АА № 013631

Ідентифікаційний номер коня
Identification number of the horse

UA510000547

Кличка коня

Тагор

Name of the horse

Порода

Українська верхова

Breed

ПАСПОРТ ВЕАНКОЇ РОДАТОЇ ХУДОБИ

Категорія №	Ідентифікаційний №	Стать	Дата народження	Раса
0289	UA5100110289		12.06.2006	4
Висота в холі	Підвид	Колір	Колір очей	Колір ніг
21	чорнока стевоска	0	0	0 1 0 1 0 0
Ідентифікаційний № коня				
Ідентифікаційний №	Стать	Висота в холі	Підвид	
2477	Жінка	20	Анжерська	
Матка	Ідентифікаційний №	Стать	Підвид	
	UA5100088726	Жінка	Чорнока стевоска	
Власник коня			Коня завод	
Код ЄДРПОУ 61788767, № господарства UA51001636, Сільськогосподарська компанія "Сибірок", Савська вул., Вільшанська-Долгоруцький р-н, с. Шабо, м.п. Ленка, 120			Директор: [Signature], [Stamp]	
[Stamp]			[Stamp]	

УВАГА! Усі бланки повинні заповнюватись українською мовою гелевою або пір'яною ручкою СИНІМИ або ЧОРНИМИ чорнилами ВЕЛИКИМИ ДРУКОВАНИМИ ЛІТЕРАМИ за таким зразком:
АБВГГДАЕЕЖЗИІІТЙКЛМНОПРСТУФХЦЧЩЦЬЮЯ 1234567890

ВІДОМІСТЬ ПЕРЕМІЩЕННЯ ТВАРИН

ВИД ТВАРИН В Р Х

1. ДАНІ ПРО ГОСПОДАРСТВО, З ЯКОГО ВИБУВАЮТЬ ТВАРИНИ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ № ГОСПОДАРСТВА В РЕЄСТРІ ТВАРИН:

3 2 2 1 4 8 0 4 0 1 9 0 0 0

ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ № АБО КОД ЗА ЄДРПОУ/ДРФО

1 9 4 1 5 1 6 9

ПП АФ „ДАНИЛІВСЬКА” ЗВА
 КІЇВСЬКА ОБЛАСТЬ ГОСПОДАРСТВА
 ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ РАЙОН А

(найменування суб'єкта господарювання або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - власника/утримувача, назва господарства (за наявності))

(область, район, населений пункт, вул., буд., тел./факс, e-mail)

С. ДАНИЛІВКА ГОСПОДАРСТВА

2. ДАНІ ПРО ТВАРИН:

Ідентифікаційний номер	стать	введення/прибуття (непотрібне закреслити)	
		дата	причина
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 0 7	Б	0 2 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 1 0		0 2 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 2 3		0 2 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 5 1		0 3 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 6 1		0 3 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 6 3		0 3 0 7 0 4	2 0
U A 3 2 0 0 7 3 5 8 7 0		0 3 0 7 0 4	2 0

3. ДАНІ ПРО ПЕРЕВІЗНИКА (найменування, прізвище та ініціали, вид, марка та державний номер транспортного засобу)

ЗАТ ПЗ „АГРО-РЕГІОН”

ПЕТРОВ ПЕТРО ПЕТРОВИЧ

ГАЗ-5301 001-52 КМ

4. ДАНІ ПРО ГОСПОДАРСТВО, В ЯКЕ ВИБУВАЮТЬ ТВАРИНИ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ № ГОСПОДАРСТВА В РЕЄСТРІ ТВАРИН:

3 2 2 0 8 8 0 9 0 3 9 0 0 0

ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ № АБО КОД ЗА ЄДРПОУ/ДРФО

3 2 0 5 4 5 7 0

ЗАТ ПЗ „АГРО-РЕГІОН” ЗВА
 КІЇВСЬКА ОБЛАСТЬ ГОСПОДАРСТВА
 БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН А

(найменування суб'єкта господарювання або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - власника/утримувача, назва господарства (за наявності))

(область, район, населений пункт, вул., буд., тел./факс, e-mail)

С. МАЛА ОЛЕКСАНДРІВКА, ВУЛ. ГАГАРИНА, 16

ДАТА ЗАПОВНЕННЯ 0 2 0 7 0 4 ПІДПИС ВЛАСНИКА _____

КОДАГЕНТА 3 2 0 0 0 0 АЛЬШАНОВ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

М.П.

(П.І.Б. агента)

ПІДПИС _____

Дані про господарство

Дані про агентство « ідентифікації »

ОБЛІКОВА КАРТКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

(ідентифікаційний №, прізвище, ім'я, по батькові)

	Код країни	Ідентифікаційний №	(адреса)	Кличка	Дата народження	
					/ /	
Дані про тварину	Код породи	Стать	Перебіг отелення	Порядковий № отелення	Жива маса приплоду	Ідентифікаційний № матері
					КГ	
	Ембріотрансплантант	Двійня				
Мати	Код країни	Ідентифікаційний №	Код породи	Кличка		
Батько	Код країни	Ідентифікаційний №	Код породи	Кличка		
Дані про господарство, звідки прибула чи куди вибула тварина					Дата прибуття / вибуття	
					/ /	
	Прибуття	Вибуття				
Дата:	_____				Підпис власника тварини	_____
Підпис уловановаженого агента з ідентифікації	_____				М.П.	
Серія і № паспорта тварини	_____					

Для доставки тварин і птиці із господарств на м'ясопереробні підприємства України *використовують переважно автомобільний транспорт.*

На невеликі відстані тварин доставляють *гоном.*

Тварин і птицю можна також транспортувати *залізницею і водним транспортом.*

■ Під час завантаження (вивантаження) тварин у вагони, автомашини, на баржі та під час транспортування у тварин виникає перенапруження нервової системи, м'язової та серцево-судинної систем (**стрес**).

■ На **стресовий стан** тварин впливають також температура, вміст кисню у повітрі, погодні умови, вібрація транспортних засобів під час руху, скупченість та інші фактори.

- Збудження тварин, стресові ситуації під час завантаження (вивантаження) та транспортування істотно впливають на **якість м'яса**, знижуючи його технологічні властивості.
- Під час транспортування особливо чутливі до стресових факторів свині, які відгодовувались у великих комплексах, трапляються випадки їх загибелі.

-
- Для запобігання зниженню якості м'яса, травмуванню тварин при їх транспортуванні потрібно суворо дотримуватися ветеринарно-санітарних вимог та правил транспортування, незалежно від виду транспортування завантаження (вивантаження) здійснювати спокійно, без галасу і побоїв.

2. Гігієна транспортування тварин наземним транспортом.

- **Автомобільним транспортом** можна перевозити всі види забійних тварин і птиці. Рекомендований радіус перевезення до 300 км, час перевезення до 5 год.

Основна перевага перевезення тварин автотранспортом полягає в тому, що значно скорочується і спрощується завантаження (вивантаження) тварин, істотно зменшуються втрати живої маси та у кілька разів скорочується термін перевезення. Це дає змогу значно знижувати собівартість перевезення і підвищувати оперативність постачання сировини.

Для перевезення тварин використовують спеціалізовані автомашини.

Тварин можна транспортувати і в звичайних автомобілях з нарощеними бортами. Висота бортів має становити не менше ніж 110 — 150 см, а для коней — 2 м. Проте кількість травматичних ушкоджень тварин при цьому значно зростає.

- Свиней і овець перевозять без прив'язування, але в такій кількості, щоб усі тварини мали можливість лежати в кузові машини.
- Щоб уникнути скупчення свиней і овець на підйомах, спусках і під час гальмування, кузова машин розділяють перегородками на відсіки.

- Свиней і ДРХ з відгодівельних комплексів можна перевозити також у контейнерах КПС-13. Контейнери мають розміри 2,96 2,30 x 1,00 м і розраховані на завантаження 13 — 16 свиней масою 110 — 120 кг.
- Завантаження здійснюють безпосередньо із загонів, де вирощують свиней, через одну відкриту бокову стінку. Завантажені сировиною контейнери встановлюють кузов вантажівок у два яруси.

З досвіду холдингу «Агро-Союз»

Операции с животными

Отбор животных

Загон помеченных животных в трап-тележку

Погрузка животных с трап-тележки в скотовоз

Взвешивание скотовоза с животными

Создан «Экспериментальный ангар-лаборатория»

Это модуль свинарника-откормочника, где внедряются новые технологии откорма с применением оптических весов и системы OptiSort.

Качество продукции

□ **Продукт – беконная свинина живым весом - 115-130 кг**

□ **Толщина шпика со шкурой в полутуше – 20-25 мм**

□ **Беконная свинина имеет повышенный выход постного мяса с полутуши – 64%**
Наш экспортный потенциал

**– 6 000 гол в месяц
(1 500 голов в неделю)**

Пробная партия свиней отправлена на экспорт в Грузию

- У разі перевезення тварин понад 6 год їх потрібно годувати і поїти. При перебуванні тварин у дорозі більш як 12 год вони мають відпочивати 3 — 4 год без вивантаження із автомобіля з годівлею і водопоєм.

- Швидкість руху автотранспорту асфальтованими шляхами не повинна перевищувати 60 км/год, бруківками, щебеневими — 40 і ґрунтовими — 25 км/год. Автомобільні перевезення мають тривати не більше ніж 24 год

■ **Птицю і кролів** транспортують тільки в спеціально обладнаних клітках, розсортувавши їх за видами. Клітки вантажать на машину ярусами (але не більше ніж 4 яруси), розташовуючи їх так, щоб забезпечити в кожній клітці вільну циркуляцію повітря. Дно кліток має бути щільним, непроникним для рідини.

- Скотовози, якими доставили на м'ясокомбінат худобу, після вивантаження тварин і очищення від гною слід обов'язково помити та продезінфікувати в дезпромивному пункті або на спеціалізованому майданчику, який розміщується на виїзді з бази.

-
- Транспортування забійних тварин і птиці на м'ясопереробні підприємства **залізницею** становить не більше ніж 15 — 20 % від загальної кількості.
 - Радіус доставки худоби залізничним транспортом не повинен перевищувати 600 км, а тривалість перевезення — 4 діб.

- Більш тривале транспортування зумовлює втому, перенапруження, погіршення апетиту, негативно позначається на стані здоров'я тварин. У вагонах підвищується кількість шкідливих газів і мікробного повітря. Втрати живої маси залежать від тривалості перевезень. Найбільші втрати припадають на перші 24 — 36 год перевезення.

- Тварин і птицю перевозять, як правило, у спеціальних вагонах. Проте якщо таких вагонів немає, то їх транспортують і в звичайних товарних дво- і чотиривісних вагонах, додатково обладнаних для тварин.

- Вагони повинні бути вичищені та вимиті, а в деяких випадках продезінфіковані. Залізниця зобов'язана обладнати такі вагони ґратами, фуражними дошками, кільцями для прив'язування великої рогатої худоби і коней, ліхтарями і драбинками. Решту обладнання надають відправники. *Тепер частіше використовують спеціальні вагони, обладнані вентиляцією, годівницями, баками для води тощо.*

- При перевезенні тварин у спеціальних вагонах краще зберігається їх жива маса, скорочується кількість обслуговуючого персоналу, краще використовуються площі і раціонально витрачаються корми. У спеціальних вагонах худобу розміщують поперечним способом.

- Тварин, яких перевозять залізницею, обслуговує бригада **провідників** на чолі зі старшим провідником — штатним працівником тваринницького господарства.

- У нього зберігається вся документація на перевезення тварин. Він одержує ветеринарне свідоцтво, товарно-транспортну накладну (гуртову відомість) і шляховий журнал, в якому зазначено, на яких станціях є фуражні бази і пункти водопою, а також станції відвалу і зняття загиблих тварин.
- Перед вантаженням тварин потрібно перевірити санітарний стан вагонів, справність дверних ґрат, годівниць тощо.

-
- **Дрібну рогату худобу і свиней** можна перевозити у спеціальних двоярусних вагонах. У кожний ярус вантажать по 100 овець або 40 свиней. У двоярусних вагонах влаштовують щільну, водонепроникну підлогу верхнього поверху.

Залежно від маси, віку і виду в двовісному вагоні розміщують:

- дорослої великої рогатої худоби -8-12 голів
 - молодняк великої рогатої худоби -12-14 голів
 - телята, масою до 120кг -18-20 голів
- овець і кіз -40-50 голів
- свині, масою: від 30 до 60 кг -30-40 голів
 - 60-80 кг -25-30 голів
 - 80-100 кг -22-25 голів
 - 100-150 кг -14-24 голів
 - більше 150 кг -10-14 голів
- Коней не більше-8 голів

- В літню пору року у вагони вантажать на 10,0-15,0% менше, щоб уникнути перегріву.

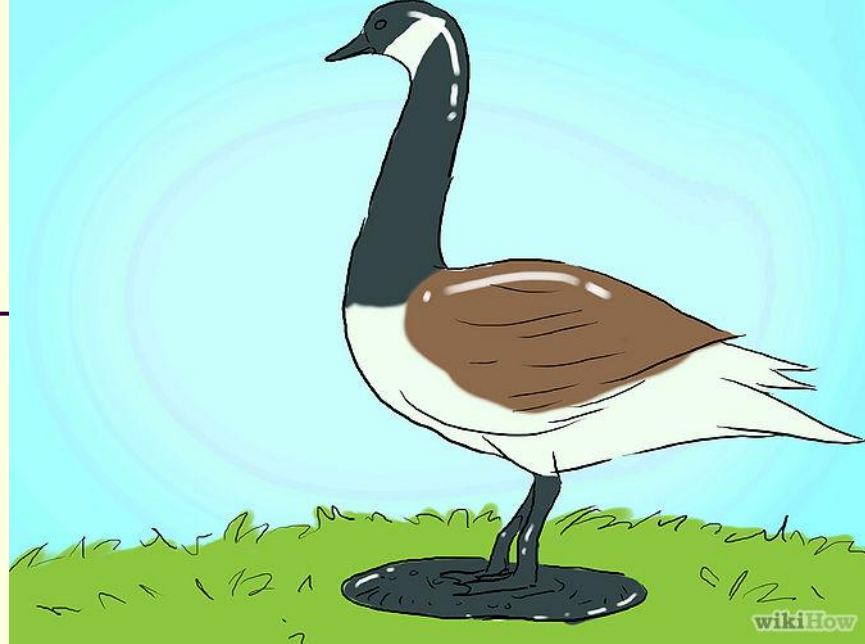

- **Птицю і кролів** перевозять на відстань не більше ніж 300 км, у клітках зі щільним дном, які встановлюють у кілька ярусів.
- У двовісний вагон зазвичай вантажать
- до 1000 курей,
 - 1250 курчат,
 - 200 — 300 гусей або індиків і
 - 250 — 350 качок залежно від їх живої маси.
- Кожну партію худоби і птиці, яка відправляється, слід забезпечити достатньою кількістю корму (згідно з нормативами транспортування).
 - На м'ясокомбінатах тварин вивантажують по трапах, без галасу та побиття.

Fot. A. Jarzyn агробизнес АГРО-UKRAINE

-
- На м'ясопереробні підприємства **ГОНОМ** доставляють тільки велику і дрібну рогату худобу, переважно на невелику відстань до 100 км. При перегонах на велику відстань переміщення худоби суміщують з нагулом, отримуючи додатковий приріст живої маси.

- Для перегону слід формувати гурти, розміри яких установлюють залежно від місцевих умов, стану доріг, статі, вгодованості тварин та інших обставин. Відібраних для перегону тварин після ветеринарного огляду зважують, визначають вгодованість, биркують і формують гурти залежно від місцевих умов.

- Гурти великої рогатої худоби не повинні перевищувати 250, а овець і кіз — 1000 голів. Переганяючи тварин лісовою, болотистою і дуже пересіченою місцевістю, розміри гуртів зменшують на одну третину. На кожні 50 — 60 голів великої рогатої худоби або 250 — 300 голів овець і кіз призначається один гуртоправ.

-
- До перегону допускають тільки здорових тварин.
 - Переганяють тварин по спеціально виділених трасах, які затверджує обласна влада, якщо вони розміщуються в межах області, або уряд держави, коли траса проходить через кілька областей.

-
- Траси мають пролягати місцевостями, благополучними щодо інфекційних захворювань тварин, а також осторонь пасовиськ місцевих тварин. У дорозі худобу забезпечують водою та кормами в місцях зупинок і тільки в малонаселених пунктах.

- Тварини можуть користуватися природними випасами. Денний перехід для великої рогатої худоби не повинен перевищувати 15 — 20 км, дрібної — 10 — 15 км.

Не дозволяється переганяти:

- молодняк;
- тварин у другому періоді вагітності;
- тварин із травматичними ушкодженнями, які перешкоджають тривалому перегону;
- старих, беззубих тварин;
- тварин із високою вгодованістю.

Під час перегону заборонено:

- а) змішувати різні гурти;
- б) зіткнення з тваринами місцевого населення;
- в) перегін тварин дорогами, де пройшла худоба, хвора на ящур, коросту та інші захворювання;
- г) перегін тварин в сильний дощ, град, бурю і при температурах нижче $+20^{\circ}\text{C}$;
- д) випас тварин на сінокосах і пасовиськах.

-
- Потрібно напувати тварин через годину після зупинки влітку 2-3 рази влітку, а восени – 2 рази на добу.
 - При захворюванні або загибелі тварин гуртоправ іде у найближчу ветеринарну лікарню і виконує вказівки лікаря ветеринарної медицини.

- Ослаблених тварин здають на найближчий м'ясокомбінат, про що складається акт, а при неможливості здачі на м'ясокомбінат проводять вимушений забій з дозволу лікаря ветеринарної медицини на ділянці, яка знаходиться на відстані 100 м від дороги і від гурту. Її застеляють соломною, забивають тварину і обробляють тушу. Потім збирають всі відходи, солому, верхній шар ґрунту і закопують на глибину 1,5 м.

3. Гігієна транспортування тварин водним транспортом.

- Перевозять тварин водним шляхом по річках на баржах у літній період. Розміщують тварин на баржах із розрахунку таких площ на одну голову: ВРХ — 2,0 — 2,5 м², коней — 2,5 — 3,0, овець і кіз — 0,75 — 1,0, свиней великих — 2,0 — 2,5, свиней середньої маси — 1,0 — 1,25 м².

- Велику рогату худобу і коней під час перевезення прив'язують. Палубу барж для перевезення поділяють огорожею на сектори. У разі потреби нарощують борти.

-
- Заганяють і виганяють худобу по спеціальних трапах. Транспортуючи тварин у спеку, сектори з ними накривають брезентом. За тихої погоди тварини краще переносять транспортування водним шляхом, ніж залізницею.

- Транспортування тварин на м'ясокомбінат водним шляхом здійснюють рідко, оскільки доставка худоби на баржі, оснащення барж під перевезення худоби, вивантаження її потребує великих затрат часу і праці, запаси питної води на добу для ВРХ становлять 30 — 35 л, а для ДРХ — 6 л.

-
- Ветеринарний огляд, оформлення документів і вантаження тварин проводять так само, як і на залізниці.

Дякую за увагу!!!

P.S. Чекаю на ваші запитання, побажання і зауваження,
які ви можете присилати на email: povoznikov@i.ua